

EESTI KUNSTIMUUSEUM

SA Eesti Kunstimuuseum arengukava 2017-2020

Aprill 2017

Missioon

Eesti Kunstimuuseumi missioon on sütitada inimestes huvi kunsti ja kultuuri vastu ning olla visuaalkultuuri valdkonna arendaja, mõtestaja ja eestkõneleja.

Missiooni elluviimiseks hoiab, täiendab, uurib, vahendab ja väärtustab EKM Eesti suurimat ja olulisimat kunstikogu.

Visioon

EKM on kogu regiooni üks hinnatumaid visuaalkultuurikeskusi, kus põimuvad traditsioonid ja uuenduslikud lahendused. EKM on rohkem kui muuseum, EKM on Eestis üks olulisemaid kunstivaldkonna eestvedajaid ja arvamusiidreid selle kõikides väljendusvormides.

Tänu muuseumi tegevusele väärtustavad Eesti inimesed kunsti ja kultuuri. Kokkupuude EKM-i kunstivaramuga algab varasest lapsepõlvest, kuna iga Eesti laps külastab EKM-i ja leiab tee muuseumisse tagasi vähemalt iga paari aasta jooksul.

Eesti kunstimuuseum väärtustab ja arendab rahvusvahelist koostööd, korraldades eesti kunsti tutvustavaid näitusi maailma erinevate riikide muuseumides. Väga oluline on ka maailmakultuuri tutvustamine eesti publikule.

EKM on Eesti külastatavaim muuseum. EKM-i näitused ja programmid kõnetavad suurt osa ühiskonnast. Muuseumist on kujunenud Tallinna külastavate turistide lahutamatu sihtkoht.

Muuseumi uhkuseks on tema kogud – rikkalikud, esinduslikud, hästi hoitud ja põhjalikult uuritud. EKM osaleb aktiivselt rahvusvahelises koostööprojektides ja on seeläbi Eesti kultuurisaadik kogu maailmas.

Põhiväärtused

Armastus oma valdkonna vastu

Meil töötavad pühendunud inimesed, kelle jaoks töö muuseumis ja visuaalkultuuri valdkonna edendamisel on ennekõike kirk. Meie inimesi iseloomustab hea kultuuritaju ning oluliste kultuuriliste ja ühiskondlike protsesside tunnetus. Oleme oma valdkonnas Eesti hinnatuim tööandja.

Avatus koostööle

Väärtustame nii oma organisatsioonis kui suhetes teistega koostöövalmidust, sest üheskoos suudame saata korda rohkem kui üksi. Kollegiaalsus tähendab meie jaoks üksteisega arvestamist, teineteise toetamist ja valmisolekut kompromissideks. Oleme ausad nii enda kui teiste vastu, sest avatud suhtlemine ennetab konflikte ja tagab eesmärkide saavutamise parimal võimalikul moel.

Professionaalsus ja usaldusväärsus

Suurepärane muuseum peab olema usaldusväärne, tema sõnumid läbimõeldud ja tegevus professionaalne. Kuna maailm on meie ümber pidevas muutumises, siis peavad ka muuseum ja siin töötavad inimesed nende muutustega kaasas käima. Hindame oma inimestes uudishimu, arenemisvõimet ja õppimistahet.

Hetkeolukord

1919. aastal asutatud EKM kogub ja tutvustab Eesti kunsti keskajast tänapäevani. EKM-i kuuluvad Kumu kunstimuuseum, Kadrioru kunstimuuseum, Mikkel muuseum, Niguliste muuseum ja Adamson-Ericu muuseum.

Arengueeldused

1. EKM-il on maailma suurim ja esinduslikum **eesti kunsti kogu**, milles on üle 65 000 nimetuse. Need kogud võimaldavad muuseumil korraldada mitmekülgset ja sisukat **näitustegevust**.
2. EKM-i kõige olulisemaks tugevuseks on tema **professionaalsed ja oma tööd hingega tegevad töötajad**. Nad on oma valdkonna tunnustatud spetsialistid ja sageli eestkõnelejad kultuuriavalikkuses.
3. EKM on Eesti **muuseumihariduse** keskus, mille tegevus on eeskujuks teistele. Publiku- ja haridusprogrammid on suunatud eri vanusegruppidele ja sisaldavad tegevusi loengutest ja õpitubadest interaktiivsete tegevuste ja ateljeetundideni.
4. Muuseum ja tema rikkalikud kogud loovad head eeldused **teaduslikuks tegevuseks** ja **konserveerimisega** seotud arenguteks. EKM-il on õnnestunud käia ajaga kaasas, muuseumi spetsialistide töö on leidnud tunnustust nii Eestis kui rahvusvaheliselt. Muuseumi teaduslik ajakiri "Toimetised" on aktsepteeritud nii kohalikul kui rahvusvahelisel teadusmaastikul.
5. EKM on enam kui lihtsalt muuseum, sellest on kujunenud eri valdkondi siduv **kultuurikeskus**. Muuseumil on väljakujunenud koostöövõrgustik festivalide, kontsert-organisatsioonidega, õppeasutusega jt.
6. Muuseumil on tõhus koostöö **partnerite ja sponsoritega**. Asutuse juurde on loodud EKM-i **kunstiõprade selts**, mis toetab muuseumi tegevusi nii sisuliselt kui rahaliselt.
7. EKM-i filiaalidest on kujunenud ühed Tallinna **sümbolid** ja seetõttu kuuluvad ka külastatavaimate **turismisihikohtade** hulka. Meid tunnevad ja teavad nii eestimaalased kui külalised välisriikidest.

Väljakutsed

1. Muuseumi intensiivne tegevus eeldab kõrge **omatulu** teenimist. Seejuures peab muuseum hoolega jälgima vahekorda oma finantshuvide ja muuseumi **visiooni** ja **missiooni** vahel. EKM ei tohi unustada oma kohustust eesti kultuuri säilitamisel ja edendamisel.
2. Hoolimata palgatõusust on muuseumitöötajate keskmine **sissetulek** väiksem eesti keskmisest. Töötajate motiveerimiseks peab muuseum leidma võimalusi ühekordsete preemiate jm lisatasude maksmiseks silmapaistva töö eest. See on võimalik **omatulu** arvelt, vähendades programmide eelarveid või suurendades omatulu, mis tekitab omakorda lahendamist vajavaid küsimusi. Vt. eelmine punkt.
3. Suure ja mitmetest filiaalidest koosneva muuseumina on väljakutseks **ühtse identiteediga ja ladusa kommunikatsiooniga organisatsiooni kujundamine**. Filiaalide vahel peab olema vähem konkurentsi ja rohkem koostööd. Seda protsessi peab toetama ühtse visuaalse identiteedi väljatöötamine ja rakendamine igapäevatoos.
4. Eesti muuseumimaastik on kiires muutumises, inimestel on tekkinud suur valik, seda nii muuseumide hulgas kui ka teistes valdkondades. EKM-il on ühiskonnas kohati elitaarne kuvand, mistõttu peab muuseum olema veelgi rohkem ühiskonnale avatud. Konkurentsis püsimiseks peab pakkuma pidevalt **uuenemat sisu ja atraktiivseid lahendusi**. Muuseum peab silmas pidama tasakaalustatud arengut, st lisaks näitustegevusele peab investeerima ka hoidlitesse, teadusesse ja conserveerimisse.
5. Muuseumi kui organisatsiooni areng peab muutustega kaasas käima. **Organisatsiooni struktuur** peab toetama asutuse eesmärkide elluviimist, mistõttu on oluline vastavalt vajadustele struktuuri regulaarne ajakohastamine.

EKM-i strateegilised eesmärgid

- 1. EKM on visuaalkultuuri valdkonna keskus, Eesti kunsti elu eestvedaja ja arendaja.**

Eesmärgi saavutamist hindame selle järgi, kuidas suudame aidata kaasa kogu valdkonna arengule, visuaalkultuurialase teadlikkuse tõstmisele ühiskonnas ning kuivõrd sisukaid ja valdkonda kõnetavaid näitusi, projekte ja trükiseid koostame ja ellu viime.

- 2. EKM on mitmekülgne, sisukat ja kaasahaaravat külastuskogemust pakkuv muuseum, mis suudab edukalt kõnetada kogu ühiskonda.**

Eesmärgi saavutamist hindame selle järgi, kui palju ja millises kvaliteedis korraldame näitusi ja sündmusi, kui palju on meil külastajaid ja meie programmides osalejaid, milline on külastajate rahulolu muuseumiga ning kui hea on külastajate teadlikkus muuseumist turismisihtkohana.

- 3. EKM on rahvusvaheliselt tunnustatud kunstiorganisatsioon, hinnatud koostööpartner paljude riikide kunstimuuseumidele.**

Eesmärgi saavutamist hindame selle järgi, kui edukalt suudame tutvustada eesti kunsti teistes riikides ja olulisi näitusi mujalt riikidest eesti publikule vahendada. Seda toetab edukas kommunikatsiooni- ja turundustegevus, nagu ka muuseumispetsialistide kontaktid ja laiad teadmised rahvusvahelisest muuseumi- ja kunstimaailmast.

- 4. EKM-i kogud on esinduslikud ja pidevalt täienevad, hästi hoitud ja põhjalikult uuritud.**

Eesmärgi saavutamist hindame selle järgi, kui suured ja esinduslikud on meie kogud, millised on kogude hoiustamistingimused, kui suur osa kogudes on digiteeritud ja kirjeldatud, kui paljudes kohalikes ja rahvusvahelistes koostööprojektides osaleme, kui palju publitseerime, milline on meie töötajate kvalifikatsioon ning millised on nende enesearendamise võimalused.

- 5. EKM on kaasaegne, tõhusalt toimiv ja ühtse identiteediga organisatsioon, mis on valdkonnas hinnatud tööandja.**

Eesmärgi saavutamist hindame selle järgi, kui hästi tunnetavad töötajad ise ja kuivõrd mõistavad külastajad organisatsiooni identiteeti, milline on töötajate rahulolu muuseumi kui tööandjaga, kui hästi vastab asutuse struktuur töö eripärale ning kas kasutada olevad süsteemid ja tehniline baas aitab kaasa eesmärkide saavutamisele.

Olulisemad tegevused

Alljärgnevalt on toodud olulisemad algatused strateegiliste eesmärkide elluviimiseks. Detailne üheaastane tööplaan ja finantsplaan on lisatud arengukavale.

1. EKM on visuaalkultuuri valdkonna keskus, Eesti kunstielu eestvedaja ja arendaja.

1.1. EKM osaleb aktiivselt Eesti kunsti- ja teadusväljal, tehes koostööd kõikide peamiste kunstivaldkonna esindus- ja arendusorganisatsioonidega, kunstnikega, kõrgkoolidega jt.

1.2. EKM kujundab aktiivselt Eesti kunstimälu, näidates oma ostuvalikute, publikatsioonide, näituste, konverentside, loengute jm tegevustega suunda nii kunstiajaloo kirjutamises, kunstnikuarhiivide loomes kui ka kohalikule visuaalsele pärandile rahvusvahelise konteksti andmises.

1.3. EKM on oluline partner nii tänasele kunstnikkonnale kui ka Kultuuriministeeriumile, kunstielu ja - poliitikate kujundaja.

2. EKM on mitmekülgne, sisukat ja kaasahaaravat külastuskogemust pakkuv muuseum, mis suudab edukalt kõnetada kogu ühiskonda.

Möödikud 2020:

- > Külastajaid: 350 000
- > Haridustegevustes ja programmides osalejaid: 120 000
- > Väliskülaliste osakaal: 40%
- > Külastajate rahulolu: 80% maksimaalsest

2.1. EKM-i 100. juubeli ettevalmistamine ja läbiviimine aastal 2019, trükiste koostamine, juubeliaastaga seotud sündmuste korraldamine.

2.2. Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva tähistamine nii Eestis (Michel Sittowi näituse korraldamine 2018) kui välisriikides (Washington National Gallery, Tretjakovi galerii, Nantes'i Kunstikeskus).

2.3. Eesti Euroopa Liidu eesistumise programmi raames eesti kunsti tutvustavate näituste korraldamine välisriikides, sh Roomas (Konrad Mägi näitus), Brüsselis ja Soomes.

2.4. Osalemine Balti sümbolismi tutvustava suurprojekti läbiviimisel 2019. aastal Pariisis.

2.5. Kadrioru lossi ja pargiansambli 300. juubeli tähistamine aastal 2018, sellega seotud sündmuste ja näituseprojektide elluviimine.

2.6. Eri kultuurivormide ühendamise EKM-i programmis ja mitmekülgsete sündmuste ja koostööprojektide elluviimine muuhulgas filmi-, muusika- ja teatrivaldkonnas. Korraldame ise ja koostöös partneritega kontserte, filmilinastusi, etendusi ja muid algatusi.

2.7. EKM-i filiaalid pakuvad kunsti uurimiseks, selle üle arutlemiseks ning iseseisvaks kunsti loomiseks eripalgelisi publiku- ja haridusprogramme traditsioonilistest loengutest ja õpitubadest interaktiivsete tegevuste ja ateljeetundideni eri vanusegruppidele.

2.8. Erivajadustega inimestele ligipääsetavuse suurendamine muuseumi hoonetele ja tegevustele. Erivajadustega

inimestele regulaarsete programmide korraldamine ja vastavat ettevalmistust omavate töötajate koolitamine.

2.9. Suurem osa EKM-i ja tema filiaalide poolt pakutavast sisust on kätte saadav peamistes turismisihtrühmade keeltes.

3. EKM on rahvusvaheliselt tunnustatud kunstorganisatsioon, hinnatud koostööpartner paljude riikide kunstimuuseumidele

Möödikud 2020:

- > EKMi korraldatud näitusi rahvusvahelises ruumis: vähemalt 8
- > Rahvusvahelisi näitusi EKMi näituste programmis: umbes 15
- > Rahvusvahelisi näitusi EKMi näituste programmis protsentuaalselt: min. 25%
- > Välislaenu arv: umbes 80 teost aastas

3.1. Eesti kunsti näituste korraldamine teistes riikides ning selle kaudu oma kultuuri tutvustamine välispublikule.

3.2. Rahvusvaheliste näituste vahendamine eesti publikule.

3.3. Pidevalt suurenev kunstiteoste laenu vahendamine välismuuseumidega. EKMi kogude kommunikatsioon rahvusvahelisel tasandil.

4. EKM-i kogud on esinduslikud ja pidevalt täienevad, hästi hoitud ja põhjalikult uuritud.

Möödikud 2020:

- > Digiteeritud ja kirjeldatud museaalide osakaal koos visuaalidega: 100%
- > Rahvusvahelisi projekte: EKM osaleb pidevalt 2-4 rahvusvahelises projektis
- > Publikatsioone: vähemalt 10 aastas

4.1. Kogude täiendamine vastavalt komisjoni kaalutletud otsustele. Nüüdiskunsti kogu kui Eesti suurima ja olulisima sellelaadse kogu arendamine, optimaalsete dokumenteerimis-meetodite ja säilitamistingimuste loomine. Võimaluste leidmine videokunsti kättesaadavaks tegemiseks avalikkusel arvestades autorikaitse tingimusi.

4.2. Osalemine näituste ja säilitamisega seotud töögruppides, et valmistada ette uemate kunstimuuseumides kasutatavate meetodite kasutuselevõttu kogumise ja säilitamise valdkonnas.

4.3. Pikaajaliste uurimisprojektide koostamine ja elluviimine, sh suurema algatusena Christian Ackermanni loomingu uurimise projekti läbiviimine.

4.4. Bernt Notke maalile "Surmatants" paremate tingimuste loomine Antoniuse kabelis, sh uus klaas maalile, uuendatud sisekujundus.

4.5. Muuseumikogude jätkuv digiteerimine ja kirjeldamine ning avalikuks tegemine muuseumide infosüsteemi MuLS ja teiste kanalite kaudu. Museaalide digiteerimine toimub vastavalt Eesti kultuuripärandi digiteerimise programmile.

4.6. Pidev kõrgetasemeline uurimis- ja teadustöö muuseumi kogude ja näitustega, rahvusvaheliste kontaktide arendamine eesmärgiga algatada uusi rahvusvahelisi koostööprojekte.

4.7. Süstemaatiliselt täiendatakse EKM-i arhiivi eraisikutelt ja organisatsioonidelt saadud kunstielu puudutava materjaliga ning arhiivimaterjali kättesaadavaks tegemine avalikkusele. Ilmuvad arhiivipõhised publikatsioonid (aastatel 2017-2020 ilmub kolm uut publikatsiooni).

4.8. EKM-i raamatukogu, mis on avalikkusele avatud kunstiraamatukogu, kollektsiooni täiendamine. Aastas täieneb raamatukogu ligikaudu 1000 trükise võrra.

4.9. EKM publitseerib kunstivaldkonna trükiseid, sh nii näituste katalooge kui ka eesti kunstiajalugu käsitlevaid materjale.

4.10. EKM teeb koostööd Google'iga, et *Google Arts & Culture* raames pakkuda inimestele võimalust muuseumi virtuaalseks külastamiseks ja Eesti kunsti vahendamiseks rahvusvaheliselt.

5. EKM on kaasaegne, tõhusalt toimiv ja ühtse identiteediga organisatsioon, mis on valdkonnas hinnatud tööandja.

Möödikud 2020:

- > Töötajate rahulolu: 80% maksimaalsest
- > Omatulu teenimine: 1 700 000 EUR

5.1. EKM töötab välja uue visuaalse identiteedi, mis aitab tutvustada muuseumi ühiskonna ja tugevdada organisatsiooni ühtekuuluvustunnet.

5.2. Organisatsioonis kasutusel olevate infotehnoloogiliste süsteemide arendamine, sh uue siseveebi rakenduse kasutuselevõtt, kontaktide andmebaasi ja e-kirjade masspostituste süsteemi arendamine.

5.3. Kogu asutust hõlmava digistrateegia väljatöötamine, põhitegevuste digitaalsete komponentide edasiarendus – EKM Digikogu funktsionaalsuse laiendamine ja mängustamise lisamine, näituste info ning konserveerimis- ja uurimisprojektide materjalide digitaalne säilitamine, uute virtuaaltuuride loomine, digitaalse turunduse ja müügi valdkonnas külastajatele suunatud teenuste arendamine.

5.4. Filiaalide peamised prioriteetidid:

4.4.1. KUMU Kunstimuuseum: rahvusvaheliselt kõnetavate näituste korraldamine, muuseumis kasutatava tehnika uuendamine, et pakkuda kvaliteetset võimalust kultuurisündmuste ja konverentside korraldamiseks.

5.4.2. Niguliste muuseum: arendustööd muuseumis asuvate tipposte vaadeldavuse parandamiseks, muuseumi kui kultuuriturismi sihtkoha arendamine.

5.4.3. Kadrioru kunstimuuseum: Lääne-Euroopa kogude baasil näituste korraldamine, Kadrioru lossi ja pargi juubeli tähistamine.

5.4.4. Mikkeli muuseum: külastuskeskkonna kaasajastamine, esimese korruse remont ja uue eesruumi väljaehitamine, täiendavate teenuste arendamine, sh poe läbimüügi suurendamine.

5.4.5. Adamson-Ericu muuseum: näitustegevuse senisest tihedam sidumine teatri- ja kontserttegevusega, muuseumi positsioneerimine kui mitmekesisete projektide läbiviija.

